

PROSVETA

THE ENLIGHTENMENT

GLASLO IN LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Organ of and published by the Slovene National Benefit Society.

Naročnina: za Zdravstveno društvo (vse Slovene) in Kanado \$6.00 na leto; \$2.00 na pol leta; \$1.50 na četrt leta; za Čisto in Čisto \$7.50 na leto; \$3.75 na pol leta; za in-
solvence \$9.00.

Subscription rates for the United States (except Chicago) and Canada \$6.00 per year, Chicago and Ciego \$7.50 per year, foreign countries \$9.00 per year.

Cena oglasa po dogovoru. Rokopisi se ne vračajo.

Advertising rates on agreement. Manuscripts will not be returned.

Nadler in voo, kar ima stik s listom

PROSVETA

2457-59 South Broadway Ave., Chicago, Illinois.

MEMBER OF THE FEDERATED PRESS

138

Svarilo brez pomena

Čikaški dnevnik "Daily Times", ki izhaja v majhnem formatu, je te dni naslovil svoj uvodni članek na bogate, zelo bogate in ultrabogate Čikažane s svarilom, da bo dobro zanje, če se požurijo z bogatimi prispevki za sklad governorjeve pomožne komisije za bedne družine brezposelnih delavcev. Sklad je določen na \$8,000,000 za prihodnjo zimo.

List svari milijonarje, da ni treba prihajati z borinimi tisočakom ali petimi tisočaki, kadar lahko da \$100,000, kajti lahko si čestita-jo, da ne bodo primorani dati več ali morda vsega. In bogatini ne smejo misliti, da je to, kar prispevajo, "darilo", ki jih naredi dobre in lepe. List se ne strinja z onimi, ki hočejo, da bi Amerika posnemala Rusijo, obenem se ne strinja z onimi, ki se lažejo, da ameriški kapitalizem nima napak. Dolžnost bogatinov torej je, da plačajo za popravilo svojega polomljenega ekonomskega sistema, kar pa ni darilo za reveže.

Končno list kaže na Anglijo, kjer so davki na dohodke bogatinskega razreda precej zvišani, obenem pa opozarja na besede senatorja Boraha, ki jih je izrekel v nekem svojem govoru na letošnji delavski praznik: "Ako ne bodo ameriški kapitalisti prispevali prostovoljno za odpravo brezposelnih delavcev, bodo pa drugače prispevali!"

Pisanje tega lista je liberalno in morda iskreno. Vidi se, da ta list še ni kaj prida bogat. Ampak zaman je bilo tudi to — ker ne bo nič pomagalo. Čikaški in drugi ameriški kapitalisti bodo dali nekaj drobtin, ki jih potem zapisejo med darila in odbijejo pri plačilu dohodninskega davka.

Če bi bili bogatini res voljni poslušati omenjeno opozorilo, ne bi bilo treba nobenih apelov nanje. Amerika bi že imela socialno zavarovanje in bogatini bi bili obvezani plačevati svoj delež v federalni sklad za podporo brezposelnim delavcem. Ameriška vlada je v rokah bogatinov in oni so do danes preprečili vsak poskus socialne zakonodaje; preprečili so zato, ker nečejo plačevati pravičnega deleža od svojega kapitala za socialno blaginjo dežele. Oni so navajeni le deliti miloščino in to bodo delali toliko časa, dokler bodo vladali Ameriko.

Za smeh iz Avstrije

Svet se danes kiso drži, toda svet ima pokonek fašiste in druge primumknjenice, ki akrebe za smeh vsaj za trenutek. Fašisti v republiki Avstriji so si izbrali zadnjo nedeljo za osvojitve vlade in uvedbo diktature po Mussolinijevem vzorcu. Avstrijski fašisti, organizirani v zloglasnem "Heimwehru", so bivši oficirji iz stare avstrijske armade, bankrotirani "voni" (plemiči) in buržuji in klerikalni kmetje, ki sanjajo, da vsa njihova nesreča izvira iz tega, ker so izgubili "presvetlega" cesarja. Vsi skupaj vneto sovražijo socialiste, ki dobro gospodarijo na Dunaju.

Z "revolucijo" so začeli v malih štajerskih mestih zgodaj zjutraj, ko so ljudje še spali in ko je najbrž tudi policija — skrokan od sode — spala. Okupirali so prazne mestne hiše, razbili nekaj šip in v enem kraju so vlomili v hiše socialističnih mestnih uradnikov in dva ubili. Cim pa je prišlo vojaštvo iz Gradca in z Dunaja, so pometal puške in revolverje v koruzo in odšli v kreme, kjer so si napolnili trebuh s pivom. Vojaki so naložili trebuhe in drugo, kar se je držalo trebuha, in izroga v jih odpeljali v zapore. To je bilo vse.

Stvar je smešna, toda ne bila bi smešna, če bi ne bilo močne socialistične stranke v Avstriji, zlasti na Dunaju. Stranka je ob prvi vesti iz Štajerske naslovila na vlado ultimatum, da mora vlada zatreči fašistični puč do devetih zvečer; ako tega ne stori, bodo socialisti mobilizirali svojo delavsko armado in strli puč brez pardona. Vlada je vedela kaj to pomeni in je brž ugodila. Avstrija se mora zahvaliti svoji energični delavski stranki, da ni bilo krvave civilne vojne in zmage reakcije, katere je danes najmanj treba v arcu razdrapanne Evrope.

Zavedno dunajsko delavstvo nam je pokorok, da fašisti ne bodo svobodno norili v centralni Evropi. To velja tudi za Nemčijo. Velja toliko časa, dokler bodo zavedni delavci — složni in čuječi.

Iz Šojčeve filozofije: Ljudje dragi, ne pozabite na nevarnost, ki vam preti od lešnikov in sladkih čepelji! Zda jo prepovedano sadje zori, čuvajte se! Ali razumete, zakaj opozarjam?

Glasovi iz naselbin

(Dopisovalci in poročevalci domačih vest, ki jih Prosveta primaša dnevno v koloni "Glasovi iz naselbin," naj vselej podpisujejo svoje polno ime in karvedo naj naslov, kar naj označi, da izhaja iz svojega prispevka. Poročila in dopisi naj bodo jedrasti, kratki in vesele; spisi morajo biti v dostojnem tonu. Na anonimna pisma in dopise se ne bomo ozirali.)

Iz Detroita

Detroit, Mich. — Pravi, če se priredb ne oglasa, da ljudje ne pridejo, toda v sedanjih časih so kljub oglašanju naše udeležbe bolj piše. Je pač tako: če imaš prazen žep, tudi potrošiti ne moreš. Kljub temu pa smo me žene pri SND sklenile, da zdramimo naše občinstvo s tem, da bo dne 11. oktobra uprizorjena slovenska kmečka petejeanka "Dommen," ki je res krasna igra.

Apeliramo na vse Slovence v Detroitu, ki se zanimajo za dobre igre, da gotovo pridejo na 11. oktobra na Ferry ave. Ves dobiček gre za SND na vzhodni strani mesta. Zato pa pridite vsi. Vstopnice v predprodaji so 50c, pri vratih pa 60c. Napolnite dvorano, da ne bodo igralci trtili časa zastonj; oni se mnogo trudijo in žrtvujejo, zato pa moramo njihove uprizoritve dobro poslušati. Saj gre vendar dobiček za interese nas vseh.

V našem tistju smo priredili piknik, ki je prinesel čistejšega dobička \$150. Rojka A. Slaga je odnesel dobiček, katerega smo mu bile vse žene nevoščljive. — Soc. pevski zbor "Svoboda" je obnovil svoje vaje in sedaj se vrše redno. Ako katerega ali katerega veseli petje, naj kar pride na vaje, ki se vrše vsak petek ob 8. zvečer na Six Mile rd. Pridite in nam pomagajte. Naš zbor "Svoboda" priredi vsakega dne 24. oktobra na Six Mile rd. Poleg tega pa se pripravljajo na igro, ki bo lepa. Ime ji je "Reveček Andrejček." Datum uprizoritve še ni določen.

Rojaki in rojakinje, iz tega lahko vidite, da imamo obilo dela z našimi kulturnimi društvi. Treba je veliko truda in poštovanja, da se kaj skupaj spravi. Zato pa vas prosimo, da bi nam stali ob strani in nam pomagali z obilno udeležbo. Postanite tudi podporni člani. Mesečnina je le 25c za vzdrževanje dvorane.

Mary Jurca.

Pismo iz bolnišnice

Ann Arbor, Mich. — Podpisani se sedaj nahajam v tukajšnji bolnišnici državne univerze že tri tedne. Podvrčel sem se moral operaciji na nogi. To je že tretja operacija na enem in istem mestu. Prijatelji so mi sedaj svetovali to bolnišnico. Moj zdravnik dr. King je dejal, da se moja bolezen ne bo več povrnila.

Mesto Ann Arbor je krog 40 milj od Detroita. Dolžnost me veže, da se javno zahvalim mojim obiskovalcem, posebno pa mojemu setu Jos. Strletu in moji hčeri, njegovi ženi, ki me tako pogosto obiskujeta in me kratkočasita. Hvala tudi Franku King, Bertolu in Česniku. Presenetil me je tudi L. Tausen in soproga iz Traunika, Mich., ki sta se nahajala na ženitovanjskem potovanju. Srečno!

II koncu pozdravljam mojo družino v Trauniku, Mich., in moje brate ter vse prijatelje! Na skorajšnje svidenje!

John Knaus.

Suša, vročina, depresija...

Springfield, Ill. — Suša, vročina, depresija, brezdeleje in pomanjkanje. Kriza vsespovsod. Nekaj veseli obrabi so zdaj upadli in vsak študira, kaj bo, če bo šlo tako naprej. Vse je smešno, vse je tira. Do tega nas je privedel sedanji sebični kapitalistični sistem, ki se peha za dolarjem in izmaga množice.

Tudi tukaj je mnogo brezposelnih in tavajo okrog lačni. Oni dan me je na cesti nagovoril precej dobro oblečen mož in me pro-

sil, naj mu pomagam, ker je lačen. "Se nikdar nisem prosjačil, sedaj sem pa prisiljen," je dejal. Po polkecu je mehanik, mi je pravil. Hlačne župe je imel ven obrnjene. Na vprašanje mi je povedal, da zato, ker sta ga pred par dnevi napadla dva bandita in ker nista pri njem našli nič, sta mu zažugala, če ga še enkrat zasacita s praznimi žepi, da se mu bo slabo godilo.

Rojak iz Taylorville sreča tukajšnjega rojaka in se pogovarjata. Prvi pravi, da zasluži na 14 dni \$100, "Kaj boš jamral," mu pravi ter mu da 50c. On pa si pomaga. On dela s strojem v jami. — Kaj pa naša politična naprednost? Hm, čez teden si socialist, v nedeljo pa v cerkev. Mašne bukvice so nekaterim več kot napredni listi. Danes je menda depresija delavcem v izobrazbo, kakor je bila svetovna vojna vojnikom. Toda edino močna delavska politična organizacija in močna gospodarska organizacija bosta v stanu rešiti sedanji položaj delavstva.

Na prosperiteto ni čakati, kajti stroji so nadomestili delavce, drugo pa je ostalo po starem. En delavec pri stroju sedaj producira več kot prej 10 ali celo 15 delavcev. Tisti, ki dela, pa mora delati kot živina, medtem ko je armada brezposelnih brezštevila. Pri tem ne trpi samo delavec, ampak tudi njegova družina. Delavci, čitajte svoje delavske liste, ki pišejo v vašem interesu.

A. G.

Glas z bombažnega polja

Terry, La. — Dne 12. sept. sem čital v Prosveti vest, da se ne sme sejati bombaža l. 1932 v državi Louisiana. To je aker res, toda vest je pa bila pomankljiva. Kapitalistično časopisje, ki je dalo to netočno vest v svet, bi rad prikazalo louisianakega governorja Longa v slabi luči. On je sklical konvencijo, da se pokupi bombaž in da se ga ne seje l. 1932 ter da se plača farmarjem 20c za funt bombaža, in to 10c letos, 10c pa prihodnje leto. To bi vsakomur bilo mnogo boljše kot je sedaj, ko dobi farmar komaj 6c za funt bombaža.

Tako bi se morala vest glasiti, kar bi vsakomur vrglo drugo luč na situacijo in problem bombažnega trga. Dali bi država Texas sledila temu zgledu, se še ne more reči. Longova potepa ni tako slaba kot jo hočejo nekateri prikazati. On se je tudi bojeval že pred leti, da bi šole knjige proste, kar se je tudi uresničilo. Poleg tega pa je deloval tudi na drugih stvareh, ki so koristne. — John Kovač, član društva št. 24.

Vežhanje za prvo pomoč

Bon Air, Pa. — Tukaj se sedaj vežbamo za prvo pomoč (first aid instruction) enkrat na teden. Počitnice je dovolj, zato je družba uvedla ta sistem, da se vežbamo za prvo pomoč, da bomo znali obvezati in nuditi prvo pomoč delavcu, ki se ponesreči. Pomoč velja za razne nesreče zunaj in v jami. S tem se ohrani mnogo ljudi pri življenju, ako človek zna pravilno ravnati s ponesrečenim. Vsa bo dobil diplomu, ako se bo dobro izvešbal v tej važni stvari. Postal bo takorekoč "zdravnik" brez vsake višje šole. In tega se mora vsak učiti, če je star ali mlad.

Naš učitelj nam je pravil, da se za prvo pomoč, lahko vsak izuči, ako se resno zavzame za stvar. Dobili smo potrebne knjžice, kjer so zabeležena vsa potrebna navodila. Težavno pri tem

pa je to, da nekateri ne znajo ne čitati ne pisati, zato pa niso sposobni, da bi se vežbali v tej stvari. Na ta način se bo kompanija iznebila starih delavcev, ker ne dobijo premogarakega certifikata, ako se ne naučijo. Sedaj imajo za nas delavce tukaj bič, kakršnega še ne pomnim, četu di sem tukaj že 28 let. Nekateri so a tem zadovoljni, z bičem, večina nas je pa proti, a smo primorani se pokoriti, ker se valjamo po tleh in eden drugega tlačimo, da izgleda kot kakšen pretep.

Delavstvo trpi in gara, pa si je v veliki meri samo krivo, ker se ne briga za organizacijo, ampak živi v večnem strahu. Prišel je ukaz, da si morajo vsi nedržavljeni čimprej mogoče preseliti v državljanake pravice. Tukaj je mnogo Rusov in Poljakov. Družba jih bo menda odalovila, ako ne bodo postali državljanji. To je lahko vse mogoče. — Pred kratkim sta se tukaj poročila John Milavec in Leona Bance iz Loydela, Pa. — Peter Bukovec.

Poljska golazen

Frank, Mich. — Ker človek premlajšuje svoj položaj v sedanji svetovni depresiji, mu ni nič ni snogoče, da bi poročal vsakdanje novice. Nisrkerja povzod, kako dolgo bo še tako? Zaslužka ni, dela na farmah dovolj, toda le delo, drugega pa nič. Poleg depresije tlači farmarja tudi velika suša, ki je povzročila, da se je razredilo na milijone golazni, posebno kobilice, ki so skoro vse uničile. Naskočile so nas zgodaj spomlad. Mrvo smo jim s silo oteli, žito in drugi pridelek pa so vse uničile, razen krompirja.

Tako udriha po nas mili Bog, ne glede na verako ali politično prepričanje; prizadeti smo vsi. Kdor je več sejal, je več tudi žubil. Moli ali kolni, dežja ni pa ga ni! Poljskih uničevalcev pa je z vsakim dnem več. Ako bi človek pozabil zunaj kakšno obleko, bi bila vsa skleščena, še celo v hišo so nas prišle kobilice pogledat.

Na društvenem polju ni kaj ne napredujemo. Imeli smo dva smrtna slučaja in mnogo raznih bolezni, tako da je jednotina blaginje precej prizadeta, nekoliko pa tudi društvene. Dva člana se zdravita v mestu Ann Arbor, Mich., br. Joe Bartol za notranje bolezni, br. John Knaus pa na nogi, že dalj časa pa se tam zdravi rojakinja Johana Soga. Vsem trem želim skorajšnjo okrevanje, da se kaj kmalu vrnejo med nas. — Pred kratkim sta se tukaj civilno poročila Louis Tausen in Angela Knaus. Mladi ženini je izvrsten kuhar, mlada nevesta pa izbora učiteljica. Prošlega julija nas je obiskal br. Vinko Ločniškar iz Chicaga. Zal, da smo bili takrat preveč zaposleni.

Pred letom in pol je nenadoma od tukaj izginil rojak Frank Rus. On se je največ držal v naši okolici, zato se nam je vsem čudno zdelo, da ga ni več med nas. Sedaj pa so našli okostje človeka, ki prica, da je stari samomor s tem, da se je obesil. Po obleki in čevljih se je dalo ugotoviti, da je to naš izgubljeni Frank Rus. Pokojni je bil doma iz Krke na Dolenskem. — Pozdrav Frank Zagarju, ki se sedaj nahaja nekje v državi New York. — Maks Knaus.

Hooverjeva prosperiteta

Barton, O. — Na 26. avgusta je prišla vest, da Barton rov, last Y. & O. Coal Co., začne obratovati. Kakor bi na veliki zvon udaril se je hitro raznesla vest daleč na okrog. Drugi dan je že bilo več sto ljudi tukaj s delom. Prišli so od blizu in daleč. Vem, da je prišlo za vsak prostor od 8 do 10 delavcev. To se še ponavlja, gospod superintendent jih pa izbira, nakar sledi izpraševanje. Ako dobi zadovoljiv odgovor, dobro, ako ne, pa pokaste človeku vrata. Temu sem bil sam priča.

Iz tega se razvidi, v kakšnem položaju se nahaja delavstvo. Za bori kosček kruha se mora boriti kot živina. Posledica Hooverjeve prosperitete. Vsa tak slučaj pa nas delavce opominja, da je skrajni čas, da se organiziramo v delavske socialistične stranke, kajti to je edina stranka, v kateri ima zavedno delavstvo upanje. Ni pa treba misliti, da bo stranka sama od sebe nas rešila sužnosti, ampak jo je treba podpirati ter razširjati njene ideje, da bo postala močna politična stranka ter da bo lahko ob-

Fostered Pictures.

Politijski šef Chas. B. Cavanaugh v Bernardsville, N. J., je bil najden ubit. Sprva so rekli, da so šefa ubili gangsterji, zdaj pa se četa, da je imel šef preveč ljubice.

Času, volitev odločevala. Mi moramo voliti za kandidate, ki jih postavijo delavci. Dokler se tega delavskega razred ne bo zavedal, se bodo še ponavljale krize.

Dne 20. sept. bo konferenca klubov JSZ in Prosvetne matice za vzhodni Ohio na Boydsville v društveni dvorani. Pričetek konference ob 10. dopoldne. Popoldne bo piknik na Klepovem vrtu, ki se nahaja levo za železnico. V slučaju slabega vremena se bo zabava vrnila v dvorani. Pripravljalni odbor bo prekrbel vse potrebno. Govornika bosta sodružica Jane Fradelova iz La Trobe, Pa., in sodrug Viktor Tudšek, ml., iz Power Pointa, O. Odhoda bo kot glavni dobiček Elgin ura. Ujudo vabimo vse sodruge, sodruginje in simpatiziraje. Udeležiti se vsi konference, in piknika. Poskrbimo, da bo ta konferenca uspešna in vseh ozihril in tako tudi naš piknik.

Delavci v tem okrožju, vai na plan dne 20. sept.!

Joseph Skoff.

Premogarake razmere

Osage, W. Va. — Premogarska stavka se še nadaljuje v Morgantownu, Cainsvillu, Bayu in drugod. Premogarji so še vedno na stavki že od 11. maja t. l. Pred štirimi tedni je tukajšnja družba začela utihotapljati stavkokaze, a uspeh ima slab. Do spopadov s streli je že parkrat prišlo. Nekaj jih dela pod zaščito nabitih pušk. Delavci nočejo spregledati, da bi videli bič, ki jih čaka, ko bodo dobivali 27c od tone premoga, polovico pa se ga se vzame na tehtnici.

Več rojakov me je pismeno vprašalo, da bi radi prišli sem za delom, ker so slišali, da je unija podpisala pogodbo z družbo. Toda to je samo na papirju, kajti premogarji niso mnogo na boljšem kot prej. Tukaj je veliko delavcev brez dela. Dne 10. sept. sem čital v lokalnem listu, da je družba začela stavkokaziti. Sledil je spopad in dva državna policista sta bila ranjena in dva rudarja pa aretirana. Policijsko povelje se je glasilo, da se morajo vsi stavkarji umakniti z glavne ceste, stavkarji pa so državne policaje pozdravili s točo kamenja. Boj je trajal pol ure, da so ukrotili stavkarje. Ta rop je bil zaprt 2. junija. River-side premogokopna družba je ena izmed trdovratnih družb v tej okolici. — Joseph Zelezniak.

Z obiska

La Salle, Ill. — Dne 22. avgusta zjutraj smo se odpravili družina Joe Radeja in podpisani ter se odpeljali v Springfield, Ill., na obisk k prijateljem. Ker nam je šlo vse po sreči, smo bili na cilju že ob osmih zjutraj. Ustavili smo se pri rojaku Franku Krmelju. Njegovo soprogo smo našli težko bolno v postelji. Njena hčerka nam je dobro postregla. Hvala nji in Filipičevi soprogi ter Očevci, rojak Filipič pa nam je bil za kašipota po mestu in na državni razstavi (state fair).

Druga dne 23. avg. opoldne smo se vračali proti domu in srečno dospeli vsak na svoj dom. Hvala vsem, ki so nam stregli. Bilo nas je skupaj precej Trboveljanov. — Družina Hauptman.

LISTNICA UREDNIŠTVA

Bea River, Colo., A. D.: — Hvala za poslano.

Cleveland, O., L. B.: — Dovolite pod dopisom vaš podpis.

Zanimivo mnenje o strojih

V najnovejšem času se javno mnenje stiz ozirom na brezposelnost, vedno bolj obrača proti strojem. Znani angleški gospodarstvenik Herbert Casson pa je drugačnega mnenja; on piše namreč:

"Čisto razumljivo in naravno je, da mnogi, idealisti in rokodelci ne marajo stroje. Z umetniškega stališča se da stroj res tebe prasočiti; toda meni ne gre v glavo, zakaj moral stroj biti lep? Mi tudi ne moremo strojev zahtevati, naj bi dišali... Samo tak ocenjuje stroj iz latih vidikov kakor opnujemo roke ali pa solnčni vzhod.

Idealisti trdijo, da uničujejo stroji častnost delavstva in pravico, da enakomerno delo človeka ubija. Oni ne marajo ne roki ga povzroča stroj, pa tudi ne disciplin mora vladati v fabriki. Pozabljajo na poplamo na surovost; ki je bila v navadi prej stro po vseh deželah, dokler niso iznašli stroja. Suženstvu je napravila konec industrijska cija. Naravno je sicer, da nasprotujejo strojem ljudje, ki nimajo pojma o industriji, ki so je pa, da nasprotujejo strojem tudi fakanti, ki gledajo v strojih le neko "nepotrebno zlo" in pravijo "stroji so predragi." Zali je namreč še vedno precej fabrikantov, ki in jo mišljenje rokodelcev. Taki fabrikanti in jo še vedno ročno delo rajši kakor pa stroje to pa zato, ker mislijo ti ljudje, da je le majhna nezadovoljena delavnica nekaj trdnega in solidnega. Ti ljudje pa žive v tej svoji veri le to dolgo, dokler jih ne požre to ali ono z modnimi stroji opremljeno podjetje. Slab stroj zastareli stroj pa spada v moderno podjetje prav tako kakor voziček za otroke na dirkašče za avtomobile.

Devet desetini vsega pisarniškega dela pr. nam opravi dandanes stroj. Mi poznamo danes mehanično knjigovodstvo. Mi imamo stroje za seštevaje, imamo pa tudi še stroje za statistiko. Plama narekujejo v stroj, salni stroj jih piše, stroj za naslove piše glove in stroj jih frankira. Za kemike in druge iznajditelje danes ni nobenih mej več. Irderna fabrika ima dandanes lahko tudi zrak, ker si sama izdeluje toploto in vlago; trebi, brez ozira na vreme zunaj. V podzemni železnici v Londonu je zrak boljši in čist kakor pa po londonskih ulicah. Vsa ta moderna tehnika pa ne stanejo nič, ampak prihranjajo lepe stroške.

Stroji so upanje bodočnosti. Stroj po ni mir in udobnost, prijetnost življenja de in na potovanju in areo in zadovoljnost lj Dobro plače omogoča samo stroj in do stroji še niso uničili nobenega naroda.

Večno bomo živeli — če bomo

Iz Pariza poročajo, da je praški vseučniški profesor dr. Stoklasa poročal na mednarodnem radiološkem kongresu o vprašanju ne mladosti. Gospod profesor je izjavil, da "alfa", "beta" in "gamma" žarki, ki prihajajo iz prvine radija, izvrstno sredstvo za zadrževanje raznih starostnih pojavov.

Po njegovi teoriji je "staranje" svedno večje oksidacija v človeškem telesu; zmanjšala telesu kisika, človek umrje. "Alfa" žarki pa zadržujejo ta razkroj, čim "beta" in "gamma" žarki polnijo celice v lesu z vedno novim kisikom in dajejo tako lesu vedno novo življenje.

Dr. Stoklasa je zatrjeval, da je delo akuse na rastlinah, ki so se sijajno obnavljale, ki so bile že čisto uvele in "mrte" obujal zopet k novemu življenju. Teorija je torej mogoče ostarele celice obnavljati, ko da bi bilo tudi človeško telo lahko ve mlado.

Drevo življenja

Poročali smo že o senzaciji, ki jo je kril na mednarodnem kongresu radiologov Parizu praški prof. Stoklasa, ki je postprotitaktični nad radij in pojasnil njego učinke, češ, da prinaša večno mladost. U je dr. Stoklasa zopet povzel besedo in izjavil, da so alfa, beta in gama žarki radija najvišnje sredstvo za preprečenje starostnih pojavov pri človeku.

Prof. Stoklasa meni, da nastopa starazadi neprestanega širjenja oksidacijskega procesa v našem organizmu. Ko se telesu tegne ves kisik, nastopi smrt. Alfa žarki in jo splojstvo, da zadržujejo razpadanje. B in gama žarki pa obnavljajo zalogo kisika stanicah ter dovajajo telesu novo življenjsko učencjak zatrjuje, da je vse to preizkušeno rastlinah, ki so bile že skoro popolnoma umrle. Teoretično obstoji možnost, da se postarost tkaničevje prenovi, s čimer bi se ustavilo padanje organizma in ustvarilo večno življenje.

Brzotelefon

Nekemu hamburškemu inženirju se je srečila senzacionalna iznajdba, ki jo bodo se bo obnesla pri poskusih, že letos na svet uvedli na nemški državni pošti. Izum je brzotelefon, ki omogoča z eno samo krmilno spazajleno številko. Naprava ima tablico, kateri je zabeleženih 50 števil. Z enim samim pritiskom se dobi zveza s poljubnim naslovom. Iznajdba proročujejo zlasti v trgovski svetu veliko bodočnost, kajti namesto 50 vijk se vzame na tablici lahko 100 ali več vijk in s tem se močno pospeši poslovanje in prihrani izguba dragega časa.

Fostered Pictures.

Otroci rudarjev v Pennsylvaniji se uče dveh stvari, prvič, kaj se pravi stradati in drugič, da gospodarji rogov ne delajo nobene razlike med belimi in črnimi delavci.

so ustavili stroje in jih odpeljali drugam. K sreči se policija ni vmešavala v afero in je incident potekel brez nasilja.

SISTEMI

Niles Center, Ill. (N)
Northbrook, Ill. (N)
Northfield, Ill. (N)
North Chicago, Ill. (N)
19th St.
18th St.
North Chicago Jet.
Oak Park, Ill. (W)
Port Chester, Ind. (S)
Princes Crossing, Ill. (W)
Racine, Wis. (N)
Ravinia, Ill. (N)
Ravinia Park
Rondout, Ill. (N)
Sagunay, Ind. (S)
Smith, Ind. (S)
South Bend, Ind. (S)
Michigan & La Salle
(Heart of South Bend)
Bendix
La Porte Ave.
Springville, Ind. (S)
St. Andrews, Ill. (W)
St. Charles, Ill. (W)
Tremont, Ind. (S)
Warrenville, Ill. (W)
Waukegan, Ill. (N)
Edison Court
Washington & Genesee
Sta.
Wayne, Ill. (W)
West Chicago, Ill. (W)
Wheaton, Ill. (W)
Chicago Ave.
College Ave.
Wickliffe, Ind. (S)
Wilhelm, Ind. (S)
Wilmette, Ill. (N)
Linden Ave.
Glennary
Winnetka, Ill. (N)
Winthrop Harbor, Ill. (N)
Wilaen, Ind. (S)
Zion, Ill. (N)

Adams & Watson
Madison & Wabash
Randolph & Wabash
Clark & Lake
Merchandise
Grand Ave.
Belmont Ave.
Wilson Ave.
Howard St.
Dempster St.
Niles Cent.
Beverly Madison
St. Joseph

ni prahu - ne blata - ne pepela - ne zabasanosti

Spisal Zvonimir Kosan

NA POJASNILA